

سالار ئىسماعىل سەمىن

كاولستانى ژمارە دوو

زۆرچار، رەگە وردىلەكانى غىرەت. لەنىو شادەمارەكانى غىرەتدا دىنە چىرۆدان. بىكەر كاتىك ئامادەگى دەبىنى. ھەنگاۋەكانى چىرەر دەكاتەۋە. بەرەو ئەو كارەى كە مېشك ئەنجامى ئەدا. زەمەنىك ۋەك ئازىز مردوۋىيەك. لەگەل نەخۆشى دەرۋونىدا يەكتەرتان لە ئامىز گرتوۋە. زۆرچارىش بە شىت ناۋزەد دەكرای. بەلام ھەتا بلىي مېشكت لە جىدايە و جار جارىك لە چاىخانەى سەر شەقامەكەى گەرەكى خۆتاندا، بەسەر كورسىيەكى شەق و شۆقەۋە ئۆقرەگىر دەبوۋى. ئەو رۆژە زۆر سارد بوو. بە تەنھا لەنىو چاىخانەكەدا. دانىشتبوۋى لە چاىخانەكەۋە تەماشای دەرەۋەت دەكرىد. لەگەل ھەلمزىنى جگەرەكەى دەستتدا. لە ھەردوۋ كونە لوتتەۋە دووكەلىكى تىژ بەرەو سەمىلە چىر و پىرەكەت

دههاته خواری. هر له کاتهدا نزیك به چایخانهکه پیکاییکی سهوز راوستا. شوڤیرهکه و دوو پؤلیس له پیشهوه دانیشتبوون دابهزین. له چایخانهکه هاتنه ژوروهه. پشتی پیکابهکه قهفسهسیکی ئاسینی موحکه م بوو. قفلاییکی گهوره به درگاکی قهفسهکهوه بوو. رهنگی شیشهکانی قهفسهکه رهشیکی تۆخ بوون. دوو بازنهی له شیش دروستکراو به رهنگیکی سوور به درگای قهفسهکهوه دهبینران. پالتاو له بهریکی لاواز له نیو قهفسهکهدا له سهرا لا کهوتبوو. زۆری پینهچوو چوارمشقی دانیشت. له نیوان شیشهکانی قهفسهکهوه. تهماشای درهوهی دهکرد. زۆرتیش تهماشای چایخانهکهی دهکرد. تۆ له میژوهه ئولفهتگیری ئوه بووی. له گه ل هه موو مژیکی جگهره که تدا. بزهیه که ده که وته سهرا لئوهکانت. ئه و کاتهی تهماشای پالتاو رهسه که ی نیو قهفسه که ت ده کرد. بزهیه که سهرا قهیتانهی لئوهکانت. هه مان بزه لای ئه ویش له دایکبوو. وایلیهات له یه ک کاتدا دوو بزه له دایک ده بوون. بزهیه کی تۆ و بزهیه کی ئه و. تۆ رۆژی وا هه بوو سه دان بزه ده نیشته سهرا لئوهکانت. یه کی له پؤلیسه کان زۆر ماندوو بوو. پیلوی چاوهکانی به ته وای قورس بوون. ئه یویست چاوی گهرم بکا. پالتاو رهسه که زۆر جار له گه ل بزه که ی تۆدا پیده که نی. پالتاو رهسه که ته نها دوو مه تر له تۆوه دوور بوو. هه سته ئه وه ت کرد. خوئی له گه ل خویدا ده ووی. ئه و وا بوئی دره که وت تۆ دهیناسیته وه. پؤلیسه کان به ته وای ئاگایان له به نکراوه که ی نیو قهفسه که نه ما. تۆیش وه که هه لۆیه کی راوکه ر چاوهکانت له پالتاو رهسه که نه ده گوویزایه وه. زنجیری نیوان هه ردوو که له پچه ی ده ستهکانی نیو مه تریک ده بوو. چه ند جاریک چاوی لی قریاندم. ده سته راستی ناخنییه گیرفانی راستییه وه. پارچه کاغه زیکی نوشتاوه ی دره هینا. چه ند جاریک ئاماژه ی بۆ کردم لئی وهرگرم. هه ر چه ندیکیش پؤلیسه کان بی خه بهر بوون. نه مویرا. له شوینه که ی خوّم هه ستم. له نیوان شیشهکانی قهفسه که وه خستییه خواره وه. ئاماژه ی بۆ کردم دواچار هه لیگرم. زۆری پی نه چوو پؤلیسه کان که وتنه ئاماده کی و چایخانه که بیان به جی هیللا. به ره و ئۆتۆمبیله که بیان که وتنه ری. زۆر به ئاسته م له سهرا خو رۆیشت. نامه که ی هه لگرتوو ناخنییه گیرفانییه وه. گه رایه وه شوینه که ی خوئی.

* تۆ بلئی ناوه رۆکی ئه م نامه یه چی تیندابی...؟

من ئه لیم ئه و پالتاو رهسه شتی که له ناخیدا یه. دوور نییه بلئی:

* من له فلان بهندیخانه وه گوئیرامه وه فلان بهندیخانه. یا له فلان شاره وه بۆ فلان شار. رۆژی

له سیداره دانم نزیك بووه ته وه. ئه گه ر هه ولئیکی باشم بۆ نه دن رزگار بوونم مه حاله.

دوور نییه به هیچ شیوه یه که داوای هه ولدان و رزگار بوون بکا. له وه یه وه سیه تنامه یه کی بۆ

خیزانه‌کە‌ی نارەبێ و بێ:

* ئەگەر من له سـیـداره درام.
جگەرگۆشه‌کانم، دانیاکەن ڕووحم به زندوویه‌تی
ده‌می‌نێ‌ته‌وه. ڕی‌باز‌ه‌کە‌ی خۆم بگرنه‌ به‌ر و
کوڵنه‌ده‌ن. ئەگەر وه‌سیه‌تنامه‌که‌م جێ‌به‌جێ
نه‌که‌ن ڕووحه‌ سه‌را‌یی‌ه‌که‌م چنگاوشیان ده‌بێ.
کێ ده‌لێ بۆ‌چوونه‌کانی من راسته‌..؟ کێ
ده‌لێ گرتنه‌کە‌ی له‌سه‌ر شه‌ره‌ف نییه‌..؟ یا
زه‌لامێکی نه‌کوشتبێ..؟ تۆ بێ‌ی په‌یوه‌ندیه‌کی
سیاسی نه‌بێ له‌گه‌ڵ لایه‌نێکدا..؟

چه‌ند چاریک ده‌ستت ئاخنییه‌ گیرفانت‌ه‌وه.
ده‌تویست نامه‌ نوشتاوه‌که‌ ده‌ری‌نی و
ناونیشانه‌کە‌ی بخوینێ‌ته‌وه. زۆر ده‌ترسای. ئەو
ڕۆژه‌ت هاته‌وه‌ یاد که‌ له‌ پۆلی چواری ئاماده‌یی
بووی. پاش وان‌ه‌ی چواره‌م بوو. به‌ چ ترسی‌که‌وه
نامه‌که‌ت دا به‌ ده‌زگیرانه‌که‌ت. چه‌ند چاریک
ته‌ماشای ده‌ور و پشتی خۆت کرد. به‌ هه‌ر حال
نامه‌که‌ت ده‌ره‌ینا. به‌سه‌ر نامه‌که‌وه‌ نووسرا‌بوو:

* کاولستانی ژماره (٢) باوکی مه‌غدور

ژماره‌ی شه‌قام ... سفر

ژماره‌ی کوڵان ... سفر

ژماره‌ی ده‌رگا ... سفر

چاریکی تر نامه‌کە‌ی ئاخنییه‌ باخه‌لییه‌وه.
پاش ئەوه‌ی به‌ ته‌واوی ناونیشانه‌کە‌ی خوینده‌وه
هیچ شتیکی بۆ ده‌رنه‌که‌وت.

* من چیم داوه‌ له‌م سه‌ر‌یشه‌یه‌. نامه‌که‌ له‌ت
و په‌ت ده‌که‌م و رزگارم ده‌بێ. ئەم کرداره‌ له‌ من

ناوہشیئتہوہ. ئەبئی ئەم نامەییە بگاتە خاوەنی.

ئەم شارە پێشان ناوی کاوولستان بوو. شارەکانی دەور و پشیشی بە کاوولستان ناوەزەند کرابوون. شارەکە پێش کاوولستان بە چروکستان مەشهور بوو. دانیشتوانەکەیی زۆر چڕ و کپ بوون. بەتایبەت ئەو رۆژانەیی کە بە دەیان لاشەیی بئی کەللەیان لە بەرەکانی دۆزەخ دەهینایەوہ. جاری وا ھەبوو. لاشەییەکیان دەسپاردە خاک. پاش مانگیکی تر گرووپیکی تر دەهاتن و دەریان دەهینا کە ئەم مردووہ ھی ئەوانە. لەگەڵ گروویەکەیی تر دەهاتنە شەر. جاریکیان بە ھەردوو لا مردوویەکیان لە یەکتەر رادەکیشا. ھەتا بآلی راستی مردووہکە لە بن ھەلەدەکەندری. خەلکی ئەم شارە ئەمەندە چروک و ترسنۆک بوون. توانای تەنھا وشەییەکیان نەبوو بەرامبەر بە دەسلالت. پاش لەناوچوونی دیوہزەمە زەبەلاحەکەش ئەم شارە لە چروکستانەوہ بوو بە کاوولستان.

* ئەوا گریمان بەرەو کاوولستانی ژمارە دوو رۆیشتم. ئەو شارە پتر لە سێ ھەزار مآلە. ئەو شارە پێشان بە شاری مێشووہ بەناو بانگ بوو. دێتە یادم جاریکی لەگەڵ باپیرەمدا. چووین بۆ شاری مێشووہ (حەسە) مێشووہ دەولەمەندترین زەلامی ئەو شارە بوو. شەوانە پیاوہکانی لە ھەر چوار گۆشەیی سەربانەکەیانەوہ دەیانکردە چەرە دووکەڵ بۆ ئەوہی مێشووہکان برہوینەوہ. ئەوہی کە ئەو کارەیی ساز ئەدا. لچ شۆرپیکی چاو دەرپۆقیو بوو. خەلکی شار بانگیان دەکرد بە مێشووہ کوژ. شەپۆلەکانی ھزر و خەیاڵ ھەنگاوہکانی دەپێچایەوہ بەرەو شارەکەیی حەسە مێشووہ. ئەو شارەیی کە تەنھا دوو دەروازەیی ھەبوو دەروازەییەکی بۆچوونەوہ ژوورەوہ و دەروازەییەکی بۆ دەرچوون.

چواردەوری شارەکە تێلبەنیکی موحکوم بوو. دەمی ھەردوو دەروازەکەت داخستبایە کەس نەیدەتوانی بچیتە ژوورەوہ. لە مێشووہ زیاتر. مێشووہکان زۆر بە ئاسانی لە کونەکانی تەلبەنەکەوہ دەچوونە ژوورەوہ.

لەو رێگایەدا زۆر شەکەت و ماندوو بوویت. ئەو کاتە لەبەر دەروازەیی ئوتیلی تاریکی شاری مێشووہدا راوہستابوو. نامەکەت بە دەستەوہ بوو. تەماشای ناوینشانەکەت دەکرد و پێدەکەنیت. زۆری نەمابوو لەنیو تاریکی شەویکی تازەدا جیگیر بیت. ھەر لەو کاتەدا رەشە بایەکی بەھیز ھەلی کرد. لە شوینەکەیی خۆتدا تووشی ھەلەکە سەمابوو. زۆر بئی رەحمانە رەشەباکە لولیدای. بەرەو دەروازەیی ئوتیلەکە. کاتیکی راپچەللەکای. تەماشات کرد لە چایخانەکەدا چاوہکانیشت بەرەو جامخانەکە ئەبلەق بووہ.